Nr. 305. w Czwartek dnia 29. Grudnia 1864.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.

INSERATY: 1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na ½ szerokości przyjmują się tylko w Expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Drezno, 28 Grudnia. — Dresdner Journal uważa wiadomość podaną przez gazetę koburgską, jakoby pan Bismark miał wynurzyć posłowi saskiemu w Berlinie swe niezadowolenie z powodu marszu wojska saskiego z Holsztynu na około przez Niemcy, a nie wprost na Prusy, za zupełnie zmyśloną i dodaje, że poseł saski w Berlinie p. Hehenthal od 30 Listopada r. b. nierozmawiał z p. Bismarkiem.

Sztutgard, 28 Grudnia. — Izba deputowanych przyjęła na posiedzeniu projekt względem dalszego ściągania podatków aż do 30 Czerwca.

Hamburg, 28 Grudnia — Nowa sześćprocentowa pożyczka szwedzka była chętnie kupowaną na tutejszym targu po kursie 99. Pożyczka ta wynosi 8,100,000 mark bankowych, jest podzielona na cztery serie po 2,025,000 mark bankowych i ma być spłacaną w czterech terminach począwszy od 15 Lipca 1866 aż do 15 Stycznia 1868. Kupony procentowe będą wypłacane przez bank północno-niemiecki i dom bankowy Salomona Hejnego.

Londyn, 28 Grudnia. — Wedle dalszych wiadomości przywiezionych parowcem „Hanse" z Nowego Jorku z d. 17 b. m, jenerał Shermann zdobył warownią Mac Allister i połączył się z flotą. Pogłoska niesie, że tenże zdobył Savanne i zabrał w niej 11,000 jeńca.

Wedle dalszych sprawozdań, jenerał Thomas spędził konfederatów pod Hoodem ze wszystkich umocowanych stanowisk i zabrał im 5000 jeńca i 40 armat

Berlin, 29 Grudnia. — Dzisiejszy Staatsanzeiger zamieszcza obwieszczenie ministerstwa handlu, przemysłu i robót publicznych z dnia 27 Grudnia rb. zakazujące przesyłania pocztą papieru łatwo zapalającego się a zwanego Pyropapier. Kto pomieniony papier prześle pocztą pod fałszywą deklaracyą lub zatajeniem, nietylko nagrodzi całą szkodę wyrządzoną na przypadek zapalenia, ale jeszcze ukaranym będzie wedle praw krajowych.

Berlin, 28Grudnia. — O wypadku konferencyi bambergskiej między panem v. der Pfordten a p. Beustem co do trzeciej grupy państw mniejszych niemieckich nic pewnego podać nie możemy. Frankfurcka Post Ztg. pisze o tem, że na zjeździe bambergskim zgodziły się średnie państwa na politykę, jakiej się mają trzymać państwa pomniejsze niemieckie w obec dwóch wielkich mocarstw niemieckich. Tymczasem pisza z Bawaryi, że jakkolwiek przynosi pociechę ten wypadek bambergskiej konferencyi wobec panującej rozlazłości politycznej, to z drugiej strony nie można utrzymywać, że przez to uchylono trudności położenia. Dotąd przynajmniej nie osiągnięto jedności w postępowaniu trzeciej grupy państw niemieckich i prawdopodobnie nigdy ta jedność nie przyjdzie do skutku, dopóki część tych państw zostawać będzie pod wpływem Prus i bronić będzie swych odrębnych interesów. Ułamek tychże nie wywrze atoli przez liczbę głosów żadnego wpływu moralnego, a o rozwinięciu siły wojskowej mowy być nie może. W ostatnich czasach rozbierano kwestyą, w jaki sposób średnie państwa wydostaną się ze swego trudnego i przykrego położenia. Wypadek tego rozstrząsania był tylko negatywny, a zaradzić temu trudno.

— Do Katowic przywieziono z Królestwa Polskiego około 30 zakonników. Jednym, dążącym dalej zagranicę pozwolono przejechać przez Prusy, chcącym zaś udać się w Poznańskie, nakazano w miejscu pozostać aż do dalszego rozstrzygnięcia.

— Wypuszczonemu baronowi Seydewitzowi z moabitu rozkazano wyjechać niebawem z Prus. Podobno tenże wyjechał do Rzymu, gdzie ma zamiar wejść do wojska papieskiego.

Francya.

Paryż, 25 Grudnia. — Prefekci donoszą rządowi, że po departamentach masy robotników zawieszą swoje swoje roboty, żądając podwyższenia płacy dziennej. Robotnicy paryscy łączą się z temi usiłowaniami po departamentach. Już raz wspomnieliśmy o tem z uwagą, że rząd te dążności robotników poczytuje za agitacyą polityczną i teraz tylko uważa, co się z niej wywiąże. Dotąd jeszcze te agitacye nie przybrały żadnej cechy widomej.

— La France donosi wedle depeszy monachijskiej, że ministrowie von der Pforten i Beust zgodzili się w Bambergu na propozycyą, która ma być przedłożoną państwom średnim niemieckim, aby przystąpiły do utworzenia nowej grupy państw zwanej triadą, związanej osobnym węzłem i obejmującym wszystkie pomniejsze i średnie państwa niemieckie, naprzeciwwagę naprzeciw Prusom i Austryi, jako trzecie wielkie mocarstwo niemieckie. Powtarzamy tę wiadomość za drugiemi, bez żadnego komentarza. La France także się wstrzymuje od wszelkich uwag nad tym przedmiotem.

— Constitutionnel zawiera przydłuższą korespondencyą z Frankfurtu o stosunkach niemieckich pod względem księstw Szlezwiku i Holsztynu. Wedle tego artykułu staje się pomysł anneksyi księstw coraz popularniejszym w Prusach i tylko obawa przed obcemi mocarstwami tudzież ofiarami z tem połączonemi, stawa na przeszkodzie wykonaniu tego projektu aneksacyjnego. Korespondent jest tego zdania, że nie przyjdzie tak rychło do uchwały pod względem sankcyi w księstwach. Jedno tylko jest widocznem, że rząd pruski pragnie zyskać na czasie. Mimo to układy toczyć się będą z księciem augustenburgskim.

— La France twierdzi, że encyklika papieska podpisana w dniu 8 Grudnia, była już gotową przed dwoma laty. Jeżeli tak się rzecz ma, dodaje ta France, natenczas kuria rzymska nie była pewną, czyli rzecz ta była na czasie pod względem ogłoszenia i co do potępienia zasad, które tworzą nowożytną społeczność. Encyklika z 8 Grudnia przypomina sławną encyklikę z 15 Sierpnia 1832 r., która była natchnięta tym samym duchem i zawierała te same potępienia. Wolność sumienia, wolność kultu, wolność opinii, jako też zupełna niepodległość władzy państwa w obec władzy kościelnej, są w encyklice tej nacechowane jako zgubne błędy. La France zwraca uwagę, iż we względzie Francyi tak st re prawo państwa, służące za podstawę stosunków między państwem a kościołem, równie jako teraźniejsze prawo francuskie są potępione.

— Monitor potwierdza dziś nominacyą Contego na szefa gabinetu cesarskiego, a Pietrego na prywatnego sekretarza cesarskiego. Dekret cesarski nominuje jak zwykle na przyszłą sesyą ciała prawodawczego Troplonga na prezesa i p. Delangle, marszałka Baraguay d'Hilliersa, marszałka Regnaud de St. Jean d'Angely i pana Royera na wiceprezydentów. Już to godności marszałkowskie, jak w Rosyi, do wszystkiego uzdatniają.

— Memorial diplomatique pisze, że cesarzowa wymawia się od trudów recepcyi dam pierwszorzędnych na nowy rok; a to z osłabienia, jakie pozostawiła w niej kuracya szwalbachska. Nam się zdaje, że to zasiadanie za tronie kilkonastoletnie, już jej spowszedniało, i etykieta, która bardziej nuży odbierającą hołdy, niż składające hołdy.

— Rząd ma zamiar uwolnić dzienniki od stempla, jeżeli dołączać będą do swych numerów Monitora. Skoro więc dołączą i opłacą prenumeratę monitorową, zyskają 9 fr. na abonamencie, bo tyle więcej stempel dziennikowy wynosi Rząd dopnie, że każdy trzymający dziennik, mieć będzie Monitora, a sam zyska na zwiększeniu się liczby prenumeratyów Monitora. Wszędzie handel hurtowy.

— Podobno rzeczywiście istnie nota, w której rząd rosyjski wykłada powody, dla których postanowił nadal niepopierać roszczeń wielkiego księcia oldenburskiego do sukcesyi w księstwach. Uroszczenia te zawierają uznanie za nieważne praw króla Krystyana IX, przyszłego teścia wielkiego księcia następcy tronu rosyjskiego do tronu duńskiego, które protokułem londyńskim i prawem duńskiem potwierdzone zostały. Z tych powodów miał wielki książę oldenburski nie otrzymać aktu autentycznego, który cesarz rosyjski przyrzekł mu nadesłać z Petersburga po swym powrocie, a przenoszący na niego roszczenia rosyjskie. Pod temi okolicznościami dobrze uczynił wielki książe oldenburski, że wcale nie wystąpił ze swemi uroszczeniami.

Paryż, 26 Grudnia. — Reorganizacya wydziałów prasy została ukończoną. Dywizya prasy w ministerstwie spraw wewnętrznych pozostaje. Dotychczasowy jej dyrektor Rebout źle widziany od ostatniej kradzieży

kasy w jego biurze przeniesiony na dyrektora tak zwanego schronienia w Vincennes, a w jego miejsce zamianowany Domergues. Biuro kolporterskie pozostaje. Dywizya prasy dzieli się na dwa biura, jedno dla prasy zagranicznej, drugie dla francuskiej, oba zaś pod dyrekcyą Perreta szefa gabinetu ministra spraw wewnętrznych. Francuskiem biurem zawiadować będzie Giraudeaus, a zagranicznem Holländer Szlązak. Perret znosić się będzie z paryskiemi dziennikami.

— Rada stanu obraduje nad ważnym projektem do zaprowadzenia banku morskiego z kapitałem 60 mil. fr. Bank ten dawać będzie pożyczki na wszystkie morskie wartości. Okrętom nadana przez to zostanie wartość przedmiotów nieruchomych, a więc hipotecznych.

— Dziennikowi Le Club odjęto prawo sprzedawania masami swoich numerów, ponieważ podał listę nazwisk osób, które od lat 12 podały się o zmianę nazwisk i nadanie sobie szlachectwa.

— Papieska encyklika złe sprawiła tu wrażenie. Z początku chciano ogłoszenie jej zakazać, lecz żeby to uczyniło gorsze jeszcze wrażenie, przeto pozwolono na jej ogłoszenie. Dziś cały tekst tej encykliki czytamy w Gazette de France.

— Poseł angielski Bulwer wyjechał z Konstantynopola do Egiptu. Uważają tę podróż za wymierzoną przeciw Lessepsowi i jego kanałowi. Widać ztąd, że Anglia obawia się tej najbliższej komunikacyi wodnej z całą południową Azyą, która zagraża handlowi angielskiemu.

Galicya.

Lwów, 20 Grudnia. Tych dni przybył do Lwowa wyrok wyższego sądu w sprawie prasowej przeciwko Dziennikowi Polskiemu, który przed dwoma laty wychodził we Lwowie. Redaktor odpowiedzialny pan Abancourt, skazany w pierwszej instancyi na dwa lata, teraz skazany na cztery lata; autor artykułu inkryminowanego p. Rewakowicz, z 3 miesięcy ma podwyższony wyrok na 3 lata ciężkiego więzienia.

Włochy.

Telegram z Rzymu donosi o wydaniu nowej encykliki papieskiej, której przedmiotem potępienie błędów nowoczesnych, jakie na szkodę religii zostały w społeczeństwie zaszczepionemi przez różne szkoły filozoficzne. Tak przynajmniej telegram ten rozumiemy. Już od parę lat zapowiadano bullę Ojca Sgo w tym przedmiocie. Telegram nie mówi wcale, aby encyklika pomieniona wzmiankowała o zniesieniu klasztorów, jak to zapowiadano. Zdawałoby się przeto, że osobna co do tego wyjdzie bulla. Przez kilka dni zaprzeczano w listach z Rzymu prawdzie owego doniesienia o zamachu na życie Ojca Sgo, króla Franciszka II. i kardynała Antonellego, o czem pierwsza Gaz. de France pisała. Dziś zaś gazeta pomieniona obstaje przy swojem, mówiąc, że trzej aresztowani opatrzeni byli w puginały, rewolwery, pieniądze i weksle; nazwisk ich są znane, pochodzą oni z Ferraryjskiego i mienią się być braćmi, co nie jest podobno prawdą. Śledztwo rozpoczęte. Ponieważ nie są braćmi, więc nie są tak podobni do siebie jak pisała Gaz. de France, że jednego za drugiego brano. Nie mówi też już ta gazeta o zagrożeniu życia Ojca Sgo, króla lub kardynała sekretarza stanu. Zatem idzie o co innego, a o to nikt spierać się nie będzie, że spiski i spiskowcy są w Rzymie. Policya francuska miała pierwsza wykryć knowania. Jeżeliby jednak polityka nakazywała Francyi trzymać Rzym w swojem ręku, podobne spiski byłyby usprawiedliwieniem przedłużenia okupacyi.

Zresztą otrzymana dziś późno wieczorem poczta donosi, że według Correspondance de Rome są powody do oświadczenia, »iż doniosłość aresztowań za straszne mordercze zamachy band włoskich na życie Jego Świątobliwości, jest przesadzona.»

Parlament włoski ma rozpocząć na nowo obrady w d. 4 Stycznia i prowadzić je około dwóch miesięcy, po czem się odroczy, żeby się następnie we Florencyi zebrać. Na ostatniem posiedzeniu izby deputowanych jenerał Lamarmora tłomaczył politykę rządową w ogóle, a to w słowach silnych, jak twierdzi L'Italie. Rząd niechce wywoływać wojny, woli czekać na dogodną sposobność, a przekonany jest, że Austrya również nie wyda wojny. W takiem przeto położeniu, byłoby nierozsądnie trzymać pod bronią ogromną liczbę żołnierzy wyćwiczonych i zataczać działa na wały zamiast trzymać je po składach broni. Byłoby to rujnować się gotując się w niestosownej porze do wojny i łożąc wydatki, aby, gdy przyjdzie potrzeba jej prowadzenia, nie módz jej prowadzić. Podobnież minister wojny wykazywał, jakie zaprowadza oszczędności w rozbrojeniu bez narażenia kraju i bez zmniejszenia sił zbrojnych.

Bardzo uderzającym jest ten ustęp z mowy jenerała Lamarmora w odpowiedzi jenerałowi Bixio, o rewolucyi:

Szanowny p. Bixio stawia zawsze rewolucyę na przedzie. Rewolucya jest dla mnie i dla wielu synonimem zamieszania, nieporządku, bezprawia, gwałtu, a w końcu zgrozy. Ależ u nas we Włoszech nie ma prawdziwej rewolucyi; jest odrodzenie, wojna o niepodległość, nic podobnego do tego co się działo we Francyi w końcu zeszłego wieku i co się zdarzyło w innych krajach. Ci co nas głoszą za rewolucyonistów, zapominają historyę prawdziwych rewolucyi. Co do mnie, pragnę, abyśmy dokonali wielkiego dzieła narodowego, nie wychodząc z granic porządku, prawości, umiarkowania. W mechanice rewolucya zupełna, jest to wrócić do tego od czego się zaczęło. Weźcie raczej dla siebie za symbol wzniesioną równie, na którą się wstępuje i posuwa się naprzód mimo przeszkody.

Hiszpania.

Zdaje się być bliskiem prawdy, że Anglia uznała powstanie dominikańskie, aby ukarać Hiszpanię za dopuszczenie wpływu francuskiego, a jak się zdaje, działa Anglia w tej sprawie za porozumieniem się z Lincolnem. W Madrycie, gdzie miała wczoraj otworzyć kortezy królowa osobiście, panuje podobno wzburzenie umysłów. Ułożenie gabinetu z liberalistów umiarkowanych nie powiodło się. Gabinet Narvaeza uważanym być przeto może jako przeznaczony na zużycie się. Po jego dopiero upadku zacznie się walka między umiarkowanymi a postępowcami. Trudności się piętrzą: finansowe kłopoty, S. Domingo, Peru — wszystko to wymaga, aby gabinet mógł być pewnym Izb. Względem Francyi zobowiązał się jak słychać, Narvaez, iż uzna Włochy.

Kronika miejscowa.

Poznań, 28 Grudnia. — Staatsanzeiger z dnia 25 zamieścił list gończy za p. Władysławem Bentkowskim z d. 22 Grud. 1864 a podpisany przez sędziego śledczego kr. sądu stanu. Sędzia ów śledczy oświadcza w tym liście, że W. Bentkowskiego postanowiono uwięzić, ale tego nie uskuteczniono z powodu, że tenże odsiadywał więzienie austryackie a po wysiedzeniu do Prus nie wrócił. Teraz mają władze prusskie cywilne i wojskowe czuwać, aby skoro się pokaże na terytoryum pruskiem, go aresztowały i z papierami i wszystkiemi przy nim znalezionemi rzeczami sprowadziły do berlińskiej hausvoigtei.

— W tymże Staatsanzeigerze czytamy, że p. Piotr Radoński z Krześlic dobrowolnie się stawił przed sądem stanu.

— P. Callier przybył do Poznania. Zewnętrzna postać jego jest ujmująca i nie pokazuje tych lat, które liczy, bo p. Callier wygląda na młodzieńca 26 letniego.

Poznań, 29 Grudnia. — Pan Władysław Bentkowski, który tu przybył w d. 27 b. m. mimo listu gończego jak wyżej, został wczoraj w południe w swem dawniejszem pomieszkaniu aresztowanym przez p. radzcę policyjnego Rose, który po przejrzeniu papierów aresztowanego, kazał go odwieść na kolej żelazną, zkąd go dalej powieziono do Berlina.

— Dobra Łagiewniki nabył na licytacyi p. Antoni Przyłuski i tym sposobem utrzymał w swoim ręku posiadłość dzierzoną przez swą rodzinę od dawnych czasów.

Wiadomości literackie.

Poznań. — Wyszedł »Ziemianina» nr. 52 i zawiera: Do czytelników. Dla czego pomimo nakładów gospodarstwa niektóre nie przynoszą odpowiedniego włożonemu kapitałowi dochodu? Ludwik Dąbrowski. Stokłosa Schradera, (Bromus Schraderi Kunth). Karól Karśnicki. Uprawa Stokłosy Schradera, (Bromus Schraderi). J. A. Barral. O znaczeniu ściółki leśnej dla lasów. O zmianie drzewa przez spławianie. Rozmaitości: O nasionach trawy i ich mieszaniu do siewu na nowych łąkach. O konieczności kompletnego dojenia krów. O chodowaniu ptastwa. Zupełne oddalenie goryczy ziarn łubinowych. Doniesienia literackie: Gazeta rolnicza. Od redakcyi i treść nr. 49. Zbiór płodów rolniczych W Ks. Poznańskiego z roku bieżącego w przecięciu podług 25 sprawozdań obliczony.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 29. Grudnia 1864.

Żyto (węcpel po 25 szefli) mała zmiana. Wypowiedziano 50 węcpli. Na Grudzień $29\frac{1}{12}$ list. 29 pien., na Grudzień Styczeń 1865 $29\frac{1}{12}$ list. 29 pieu., na. Styczeń Luty $29\frac{1}{12}$ list. 29 pien., na Luty Marzec —, na Marzec Kwiecień —, na wiosnę $30\frac{1}{12}$ list. i pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) trzyma się. Na Grudzień $11\frac{23}{24}$ list. i pien., na Styczeń 1865 12 list. i pien., na Luty $12\frac{5}{24}$ list. $\frac{1}{6}$ pien., na Marzec $12\frac{5}{12}$ list. $\frac{3}{8}$ pien., na Kwiecień $12\frac{2}{3}$ list. $\frac{5}{8}$ pien., na Maj $12\frac{11}{12}$ list. i pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 28. Grudnia.

Pszenica 45—56 tal.

Żyto na na wiosnę $34\frac{1}{8}$ tal., na Maj Czerwiec $35\frac{1}{4}$—$\frac{1}{8}$ tal.

Jęczmień wielki i mały 27—32 tal.

Owies na Grudzień Styczeń $20\frac{11}{12}$ tal., na Maj Czerwiec $21\frac{3}{4}$ tal.

Groch do gotowania 42—50 tal.

Groch na pastwę 42—50 tal.

Oléj rzepiowy na Kwiecień Maj $12\frac{1}{3}$—$\frac{7}{24}$ tal.

Olej lniany $12\frac{5}{6}$ tal.

Okowita na Grudzień, Grudzień Styczeń i Styczeń Luty $13\frac{1}{8}$—$\frac{1}{12}$ tal, na Kwiecień Maj $13\frac{5}{8}$ tal., na Maj Czerwiec $13\frac{11}{12}$—$\frac{7}{8}$ tal., na Czerwiec Lipiec $14\frac{1}{6}$ tal., Lipiec Sierpień $14\frac{7}{12}$—$14\frac{5}{8}$ tal.

Kurs giełdy Berlińskiéj.

Dnia 28. Grudnia 1864.	Stopa pCt.	Na pr. kuran papierami.	Na pr. kuran gotowizną.
Pożyczka rządowa dobrowolna. . .	$4\frac{1}{2}$	—	$101\frac{1}{2}$
„ z roku 1859.	$4\frac{1}{2}$	—	$105\frac{3}{4}$
„ z roku 1856.	$4\frac{1}{2}$	—	$101\frac{3}{4}$
„ z roku 1853.	4	—	$97\frac{1}{8}$
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	$91\frac{1}{8}$
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj .	$3\frac{1}{2}$	—	$89\frac{1}{4}$
dito miasta Berlina.	$4\frac{1}{2}$	—	$102\frac{3}{8}$
dito „	$3\frac{1}{2}$	—	88
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	$87\frac{1}{4}$	—
dito dito	4	—	$98\frac{1}{2}$
dito Pruss Wschodnich . .	$3\frac{1}{2}$	—	$83\frac{1}{2}$
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	—	87
dito dito	4	—	$98\frac{1}{8}$
dito W. X. Poznańskiego .	4	—	—
dito W. X. Poznańskiego .	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe). .	4	$94\frac{3}{4}$	—
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	—	$93\frac{5}{8}$
dito Pruss Zachodnich. . .	$3\frac{1}{2}$	—	$83\frac{1}{2}$
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	$95\frac{1}{4}$
Obligacye miejskie II. Em. Pozn. . .	4	—	—
Obligacye prowincyalne Poznańskie .	5	—	—
Papiery banku prow. Poznańskiego .	—	—	100
Louisdory	—	—	$110\frac{1}{2}$
Akcye kolei żelazn. Starogr. Pozn. .	4	—	$98\frac{1}{4}$